

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av 2 och 4 §§ länsstyrelselagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att länsstyrelselagen ändras så att länsstyrelsen utöver uppgifter i anslutning till justitieförvaltningen, räddnings- och polisförvaltningen, utbildnings- och kulturförvaltningen samt idrotts- och ungdomsväsendet och jord- och skogsbruksförvaltningen, trafikförvaltningen, konsument-, konkurrens- och livsmedelsförvaltningen samt social- och hälsovårdsförvaltningen också skall genomföra en regional utvärdering av basservicen inom sitt

verksamhetsområde. Dessutom föreslås att länsstyrelsen skall ges i uppgift att samordna de beredskapsåtgärder som avses i beredskapslagen. I propositionen föreslås att en bestämmelse om utnämning av landshövdingen skall fogas till länsstyrelselagen.

I fråga om bestämmelsen om utnämning av landshövdingen har den föreslagna lagändringen samband med att den nya grundlagen träder i kraft, varför lagen avses träda i kraft den 1 mars 2000.

MOTIVERING

1. Inledning

1.1 Utvärdering av basservicen

Medborgarna kräver att den offentliga förvaltningens tjänster skall vara av bättre kvalitet och lättare tillgängliga än tidigare samt också att medborgarnas påverkningsmöjligheter skall öka. Av förvaltningen förutsätter detta att tjänsterna ordnas så, att de är klientinriktade, att det vidtas åtgärder för att förbättra tillgängligheten och nivån på servicen, att det utvecklas mer ekonomiska sätt att producera tjänster på samt att den verksamhet som går ut på att utvärdera den offentliga servicen utökas.

Behovet och betydelsen av en utvärderingsverksamhet inom den offentliga förvaltningen har ökat under de senaste åren. Viktiga allmänna faktorer som förklarar det ökade behovet av en utvärdering är klientperspektivet, redovisningsskyldighetsprincipen, informationsstyrningen i anslutning till den offentliga verksamheten och den om-

ständigheten att offentliga tjänster inte omfattas av marknadsmekanismerna. Också behovet av internationella jämförelser och av ökad genomskinlighet har ökat behovet av utvärdering.

1.2 Förberedelser för undantagsförhållanden

Myndigheterna skall svara för skötseln av sina uppgifter inte bara under normala förhållanden utan också under sådana undantagsförhållanden som avses i beredskapslagen (1080/1991). I beredskapslagen ingår bestämmelser om samordningen inom centralförvaltningen av olika myndigheters beredskapsåtgärder. Inom den regionala förvaltningen har samordningen ansetts ankomma på länsstyrelsen med stöd av 3 § länsstyrelseförordningen (638/1992), vilken förordning var i kraft till den 1 september 1997, och på basis av den ställning som allmän förvaltningsmyndighet som följer av den

länsstyrelselag (22/1997) som trädde i kraft vid nämnda tidpunkt. Avsaknaden i gällande lagstiftning av en särskild bestämmelse om samordningsuppgiften har emellertid lett till ovisshet i detta hänseende vid arbetsfördelningen mellan de regionala förvaltningsmyndigheterna och gjort det behövt att utfärda uttryckliga bestämmelser om länsstyrelsens ansvar. Det är nödvändigt att förberedelserna för undantagsförhållanden samordnas också inom regionalförvaltningen och att entydiga bestämmelser om ansvaret finns.

1.3 Utnämningsbehörighet

Bestämmelserna om utnämningsbehörighet i fråga om de högsta tjänstemännen inom statsförvaltningen revideras när den nya grundlagen, träder i kraft den 1 mars 2000. Enligt 126 § 1 mom. grundlagen utnämner republikens president ministeriernas kanslichefer samt chefen för och föredragandena vid republikens presidents kansli och förordnar beskickningarnas chefer till deras uppdrag. Presidenten utnämner och förordnar även de andra tjänstemän om vilka så bestäms på annat ställe i grundlagen eller genom lag. Det bestäms inte i grundlagen att presidenten skall utnämna landshövdingarna. Utnämningsbehörigheten i fråga om tjänster avses bli reviderad så att republikens president i lag skall ges behörighet att utnämna endast till tjänster som är sådana att detta utnämningssätt är motiverat till följd av presidentens konstitutionella ställning eller de uppgifter som ankommer på presidenten eller den berörda tjänstens oavhängighet eller av motsvarande särskilda skäl.

2. Nuläge

2.1 Utvärdering av basservicen

Utgångspunkten för ordnandet av offentliga tjänster är det allmännas i regeringsformen fastställda ansvar för tryggheten av medborgarnas basservice. Både i den gällande regeringsformen och i den nya grundlagen som träder i kraft den 1 mars 2000 garanteras medborgarna grundläggande rättigheter bl.a. rätt till avgiftsfri grundläggande utbildning, en sund miljö och tillgång till social- och hälsovårdstjänster.

Kommunerna svarar för ordnandet av den

basservice som är viktigast ur medborgarnas synpunkt. Kommunerna har på så vis beslutanderätt när det gäller produktionen av tjänster, och samtidigt ansvaret för tillgången på tjänsterna och nivån på tjänsterna.

Länsstyrelserna har efter den länsreform som genomfördes den 1 september 1997 utvecklats som regionala förvaltningsmyndigheter under sju olika ministerier inom säkerhets-, övervaknings- och sakkunniguppgifter. Länsstyrelserna handhar styrfunktioner beträffande den statsförvaltning som är underställd länsstyrelserna och utvärderar den basservice som produceras inom länsstyrelsernas verksamhetsområde.

Länsstyrelserna har ända sedan 1996 gjort utvärderingar av tillgången och kvaliteten på basservice inom sitt verksamhetsområde. De ministerier som styr länsstyrelserna har tillsammans ingått överenskommelser om vilka delar av de olika förvaltningsområdena som skall utvärderas. Utvärderingen har bl.a. gällt sådana tjänster inom social- och hälsovården som kräver specialkompetens (barnskydd, missbrukarvård, mentalvårdstjänster och handikappservice), uppföljning av hur grundskyddet inom utbildningen förverkligas, särskilt i fråga om den äldre vuxna befolkningen, utbudet av kollektivtrafiktjänster samt kvaliteten och resurshållningen i fråga om dessa samt polisens och brand- och räddningsväsendets beredskapstid. Länsstyrelserna har som tvärspektoriella objekt utvärderat exempelvis genomförandet av forskoleundervisningen och följderna av narkotikabruk.

Den regionala utvärderingen av basservicen har genomförts enligt gällande lagstiftning och ingångna resultatavtal. Uppgifter har inte samlats in särskilt för utvärderingen, utan den har baserats på uppgifter som erhållits ur register och statistiska databaser.

Den arbetsgrupp för utvärdering av basservicen (IM 9/1999) som inrikesministeriet tillsatte den 23 juni 1998 har för utvecklande av utvärderingen vid länsstyrelserna lagt fram förslag som har börjat genomföras.

Den utvärdering som länsstyrelserna har gjort under åren 1996 - 1998 har närmast gällt bedömning i efterhand av producerade tjänster. Avsikten är att utvärderingsobjekten från och med 1999 skall definieras preliminärt redan på våren det år som föregår utvärderingen, när resultatmålen för följande år uppställs. Utvärderingsobjekten preciseras och fastställs slutligt i samband med höstens

resultatöverläggningar och införlivas med följande års resultatavtal.

I den utvärdering som länsstyrelserna utför har antalet tvärspektoriella utvärderingsobjekt stigit från år till år. När länsstyrelserna utvärderar tvärspektoriella objekt samarbetar de över förvaltningsområdesgränserna och utarbetar med tanke på utvärderingsrapporten en gemensam analys av de erhållna resultaten som omfattar samtliga förvaltningsområden.

2.2 Förberedelser för undantagsförhållanden

Enligt beredskapslagen skall statsmyndigheterna och kommunerna genom beredskapsplaner och förberedelser för verksamhet under undantagsförhållanden samt genom andra åtgärder säkerställa att deras uppgifter kan skötas så störningsfritt som möjligt också vid undantagsförhållanden. Statsrådets kansli handlägger enligt reglementet för statsrådet (1522/1995) ärenden som gäller statsrådets och dess ministeriers beredskap för undantagsförhållanden i samarbete med ministerierna. En stor del av uppgifterna i statsrådet har genom förordningen om försvarsrådet (137/1957) påförts försvarsrådet, som är det högsta rådgivande och planläggande organet och som är konsultativ kommission hos republikens president. Inom regionalförvaltningen har samordningen av myndighetsåtgärder skötts av länsstyrelsen i dess egenkap av allmän förvaltningsmyndighet. Uppgifterna har konstaterats höra till länsstyrelsen bl.a. i försvarsrådets anvisning "Beredskap inför samhällseliga störningar och undantagsförhållanden" av den 25 augusti 1999.

Antalet aktörer inom den regionala förvaltningen är förhållandevis stort. Deras inbördes arbetsfördelning är entydig. Samordnande samarbete behövs emellertid inom flera områden. I länsstyrelsernas uppgifter förenas medborgarperspektivet, ministeriernas synvinkel och den professionella sakkunnigsynvinkeln. Länsstyrelsen är därmed mycket ofta behövlig och naturlig som aktiv samarbetsfrämjare och anordnare av det regionala samarbetet.

Länsstyrelsen svarar bland annat för frågor som anknyter till allmän ordning och säkerhet. Länsstyrelsens ställning som räddningsmyndighet har fastställts genom lagen om räddningsverksamhet (561/1999), som trädde

i kraft den 1 september 1999. I lagen om räddningsverksamhet ingår bestämmelser förutom om räddningsverksamhet vid normala förhållanden också om befolkningskydd, vilket utgör en del av räddningsverksamheten. Befolkningskyddsuppgifterna täcker de åtgärder som behövs för skyddande av människor och egendom i undantagsförhållanden och särskilt i krig.

Fastställandet av räddningsmyndighetens, också länsstyrelsens, samordningsansvar avser situationer där det är nödvändigt att flera myndigheter och andra medverkar i räddningsverksamheten. För ändamålet har länsstyrelsen en ledningscentral som befinner sig i skyddade utrymmen och vars verksamhet flera myndigheter deltar i på det sätt som situationen förutsätter.

Länsstyrelsen har på det sätt som anges ovan samordningsansvar för en stor del av uppgifterna i undantagsförhållanden, efter- som den ansvarar för befolkningskyddsåtgärderna inom sitt område.

För befolkningskyddets del regleras förberedelserna för undantagsförhållanden i lagen om räddningsverksamhet. Det finns ingen motsvarande entydig bestämmelse om samordningen av de åtgärder som avses i beredskapslagen och som står utanför befolkningskyddet. Länsstyrelsen har emellertid arrangerat gemensamma beredskapsdagar för de regionala förvaltningsmyndigheterna och vid behov gett råd och anvisningar också lokalt, t.ex. i samband med inspektioner av räddningsväsendet i kommunerna.

2.3 Utnämningsbehörighet

Presidenten utnämner med stöd av 87 § 5 punkten regeringsformen landshövdingarna på framställning av statsrådet. Enligt 7 § 1 mom. länsstyrelseförordningen (120/1997) gäller om utnämning av landshövdingen vad som bestäms särskilt. Grundlagen innehåller inte längre några bestämmelser om utnämning av landshövdingen, och på förordningsnivå kan räknat från den 1 mars 2000 inte bestämmas om republikens presidents utnämningsbehörighet. Om det anses vara motiverat att anvisa republikens president rätten att utnämna till en tjänst, skall om denna behörighet bestämmas genom lag.

3. Föreslagna ändringar

Enligt 2 § 1 mom. länsstyrelselagen finns i

länet en länsstyrelse som är allmän förvaltningsmyndighet och som sköter de övriga uppgifter om vilka det stadgas särskilt. Med stöd av 2 mom. sköter länsstyrelsen, enligt vad som stadgas särskilt, uppgifter i anslutning till justitieförvaltningen, räddnings- och polisförvaltningen, utbildnings- och kulturförvaltningen samt idrotts- och ungdomsväsendet och jord- och skogsbruksförvaltningen, trafikförvaltningen, konsument-, konkurrens- och livsmedelsförvaltningen samt social- och hälsovårdsförvaltningen.

Det föreslås att 2 § länsstyrelselagen ändras så, att *utvärdering av verksamhetsområdets basservice* uttryckligen föreskrivs höra till länsstyrelsernas uppgifter.

Länsstyrelserna har som sakkunnigämbetsverk inom flera verksamhetsområden den sakkunskap som behövs för utvärderingsverksamheten. Länsstyrelsernas många verksamhetsområden gör det möjligt att i utvärderingsverksamheten kombinera erfarenheterna från olika förvaltningsområden. Som ett resultat av utvärderingen erhålls därför en helhetsbild av tjänsterna och genom tvärsektoriella utvärderingar öppnas också nya perspektiv för riksomfattande lösningar.

Med stöd av det föreslagna 2 § 2 mom. kommer länsstyrelserna att utvärdera och följa bl.a. vissa grundläggande rättigheter såsom genomförandet av rätten till grundläggande utbildning enligt 13 § regeringsformen, rätten till en sund miljö enligt 14 a § samt rätten till social- och hälsovårdstjänster enligt 15 a §. När länsstyrelserna utvärderar rätten till en sund miljö samt rätten till social- och hälsovårdstjänster handlar de i samarbete med myndigheterna inom miljöförvaltningen.

Länsstyrelserna skall dessutom utvärdera tillgången och kvaliteten på basservice inom de övriga uppgiftsområden i vilkas styrning och utvärdering länsstyrelserna deltar på det sätt som bestäms i författningar eller resultatavtal. Särskilt utvärderingen av social- och hälsovårdens samt polis- och räddningsväsendets basservice grundar sig redan nu på lagstiftning. I den utbildningslagstiftning som trädde i kraft vid ingången av 1999 föreskrivs att utvärdering av utbildningen är en riksomfattande uppgift för dels den som ordnar utbildning, dels utbildningsförvaltningen. Enligt 21 § lagen om grundläggande utbildning (628/1998) kan länsstyrelsen genom resultatavtal ges i uppdrag att utföra utvärderingsuppgiften. Vid ingången av

1999 trädde bibliotekslagen (904/1998) och biblioteksförordningen (1078/1998) i kraft. Enligt lagens 6 § 3 mom. svarar vederbörande ministerium för genomförandet av utvärderingen tillsammans med länsstyrelserna. Enligt 3 § biblioteksförordningen utvärderar länsstyrelserna biblioteks- och informationstjänsternas tillgänglighet och kvalitet.

Inom länsstyrelsernas verksamhetsområde hör också vissa tjänster som faller inom trafikministeriets och handels- och industriministeriets verksamhetsområde till den basservice som avses i den föreslagna bestämmelsen, liksom vissa tjänster gällande idrotts- och ungdomsväsendet som faller inom undervisningsministeriets verksamhetsområde. Allmänt avses med basservice i detta sammanhang service som huvudsakligen berör ett stort antal människor och inverkar på medborgarnas dagliga liv samt som orsakar betydande problem om den saknas. På grund därav kan t.ex. också tillgången på dagligvaror anses höra till basservicen.

Medborgarperspektivet är utgångspunkt för utvärderingen, som alltså närmast avser utredning av tjänsternas tillgänglighet och kvalitet. Länsstyrelsernas utvärderingsverksamhet koncentreras särskilt på uppföljning av genomförandet av kultur-, utbildnings-, social- och hälsovårds-, trafik- och säkerhetstjänster samt på främjande av de riksomfattande mål som uppställts för dessa. När det är viktigt att tjänsterna är jämförbara i hela landet är länsstyrelsernas utvärderingsverksamhet av särskild betydelse. Länsstyrelsernas rapporter följer en enhetlig modell så, att de är sinsemellan jämförbara.

Vid länsstyrelsernas utvärdering av basservicen utnyttjas bl.a. möjligheterna att samordna utvärderingar som görs av utomstående av producenterna oberoende utvärderare med producentnivåns egna utvärderingar, kännedomen om regionala särdrag och serviceomgivningen samt närheten till föremålet för utvärderingen.

Vederbörande ministerium definierar följande års utvärderingsobjekt i samband med de resultatöverläggningar som förs med länsstyrelserna, och objekten tas in som en del av resultatavtalet för det kommande året. Före resultatöverläggningarna kartlägger länsstyrelserna vilka önskemål kommunerna i länet har beträffande objekt som skall utvärderas och vilka objekt kommunerna har planerat att eventuellt utvärdera själva. De

ministerier som styr länsstyrelserna definierar gemensamt de tvärsektoriella objekten.

Utvärderingen av länsstyrelsernas basservice berör inte kommunernas beslutanderätt, utan avsikten är att på regionnivå stöda ett genomförande av verksamheten på ett sätt som är rättvist och tryggar medborgarnas basservice. Kommunerna ansvarar till stor del för produktionen av basservice och gör också uppföljningar och utvärderingar av tillgången och kvaliteten på tjänsterna. Den service som kommunerna ansvarar för skall i första hand utvärderas av den kommun som saken gäller. De uppgifter som kommunerna samlar in för detta syfte står till de statliga myndigheternas förfogande. Med tanke på den länsvisa utvärderingen samlar länsstyrelserna in uppgifter av kommunerna om den egna utvärdering som kommunerna har utfört. Dessutom riktas förfrågningar till kommunerna, eller så samlas uppgifter in på annat sätt när detta är nödvändigt för insamling av utvärderingsmaterial. Föremålen för den utvärdering som länsstyrelserna utför diskuteras före fastställandet med Finlands Kommunförbund, varvid man samtidigt försöker nå överenskommelse om den behövliga uppgiftsinsamlingen i kommunerna. I huvudsak används som informationsunderlag för utvärderingen uppgifter som fås ur register och statistiska databaser.

Avsikten är inte att övervaka kommunernas verksamhet utan att ge akt på hur basservicen allmänt genomförs i de olika delarna av landet. Särskilda bestämmelser om länsstyrelsens befogenheter att med anledning av klagan undersöka om kommunen har handlat i enlighet med gällande lagar ingår i 8 § kommunallagen. Den föreslagna bestämmelsen ger inte länsstyrelserna större befogenheter än nu att övervaka kommunernas verksamhet.

Vidare föreslås 2 § länsstyrelselagen bli ändrad så, att paragrafen kompletteras med uppgiften för länsstyrelsen att *samordna förberedelserna för undantagsförhållanden* genom att se till att det samarbete som detta förutsätter anordnas i länet.

Med stöd av den föreslagna bestämmelsen kan länsstyrelsen inte ingripa i andra myndigheters beslutsfattande. Varje myndighet och förvaltningsområde får anvisningar och föreskrifter för förberedelserna för undantagsförhållanden av sin egen centralförvaltning, och innehållet i dem har utformats vid den samordning av åtgärder som sker under

statsrådets ledning. Inom ramen för de förvaltningsområdesspecifika författningarna och föreskrifterna är ämbetsverken självständiga vid sitt beslutsfattande. Målet för samarbetet är att parterna på initiativ av länsstyrelsen diskuterar med varandra och informerar varandra samt, om möjligt, kommer överens om de praktiska detaljerna för det skapande av beredskap som varje myndighet skall vidta.

Förutom förberedelserna för undantagsförhållanden kan det inom ett län också förekomma andra situationer som kräver åtgärder av flera regionala förvaltningsmyndigheter och där länsstyrelsen i egenskap av allmän förvaltningsmyndighet bör sammankalla myndigheterna.

En *bestämmelse om utnämning av landshövdingen* föreslås bli fogad till länsstyrelselagen.

Tjänsten som landshövding är en av de äldsta inom statsförvaltningen. År 1634 inrättade kungen fyra landshövdingedömen i det dåvarande Finland att företräda regenten. Länsstyrelsernas uppgifter har förändrats betydligt bl.a. på 1990-talet, först inskränktes de och genom den senaste utvecklingen har de igen ökat. Länsstyrelserna har en framträdande roll bl.a. i uppgifter som hänför sig till rikets inre säkerhet och under undantagsförhållanden. Länsstyrelsen är dessutom ett ämbetsverk som omfattar exceptionellt många sektorer, och ledningen av den ställer särskilda krav på landshövdingen. Landshövdingen leder länsstyrelsen och svarar för att resultatmålen nås inom dess alla sektorer.

Enligt 52 § 2 mom. självstyrelselagen för Åland (1144/1991) utnämns landshövdingen av republikens president efter överenskommelse med lagtingets talman. Till denna del förändras alltså inte presidentens utnämningsbehörighet i fråga om landshövdingen i landskapet Åland efter det att den nya grundlagen har trätt i kraft. Också därför kan det anses vara ändamålsenligt att republikens president utnämner alla landshövdingar.

4. Propositionens verkningar

4.1 Allmänna verkningar

Kommunerna svarar för ordnandet av den basservice som är viktigast för medborgarna, och kommunerna ger också akt på och ut-

värderar den service som de ansvarar för. Den egna utvärdering som kommunerna utför kompletteras av den utvärdering av basservicen som länsstyrelserna utför. Länsstyrelsernas utvärdering betjänar också kommunerna vid utvecklandet av basservicen och stöder det riksomfattande utvecklingsarbetet. Syftet är att utnyttja utvärderingsresultaten så effektivt som möjligt vid beredningen av författningar, planeringen av ekonomin och utarbetandet av riksomfattande planer. Den föreslagna bestämmelsen innebär att den utvärdering som länsstyrelserna utför baseras på lag också inom trafikministeriets och handels- och industriministeriets förvaltningsområde samt inom idrotts- och ungdomsväsendet.

Den föreslagna bestämmelsen om förbaserelser för undantagsförhållanden förtydligar myndigheternas befogenhetsförhållande, vilket är nödvändigt särskilt i exceptionella förhållanden.

4.2 Ekonomiska verkningar och verkningar i fråga om personal

Länsstyrelserna har utfört utvärderingar av basservicen inom sitt verksamhetsområde sedan 1996. I anknytning till försvarskursverksamheten har länsstyrelserna samlat de regionala förvaltningsmyndigheterna inom sitt område i syfte att utveckla beredningsplaneringen och det övriga skapandet av beredskap inför undantagsförhållanden. Ändringen av länsstyrelselagen orsakar inget behov av ytterligare personal vid länsstyrelserna.

4.3 Utnämningsbehörighet

Den föreslagna bestämmelsen om utnämning av landshövdingen medför inga förändringar i det nuvarande förfarandet vid utnämning av landshövdingen.

5. Beredningen av propositionen

5.1 Utvärderingen av basservice

Enligt programmet för statsminister Paavo Lipponens II regering tryggas kvaliteten och tillgången på kommunal basservice, och systemet för utvärdering av kommunernas basservice utvecklas i samarbete med kommunerna för att trygga en likställd tillgång på

service och kvaliteten på denna.

I beredningen av den kvalitetsstrategi för den offentliga servicen som var färdig den 31 mars 1998 deltog en stor grupp företrädare för staten, kommunerna, näringslivet, forskarsamhället samt fack- och medborgarorganisationerna. I företalet till strategin konstateras att ansvaret för den välfärdsservice som finansieras med offentliga medel vilar på staten och kommunerna gemensamt. Enligt strategin skall dessa verka som samarbetspartner, med likriktade mål och i samarbete med medborgarna och näringslivet. Enligt kvalitetsstrategins rekommendationer är utvärderingen ett viktigt led i utvecklandet av kvaliteten på den offentliga servicen. Den kompletterar övervakningen och kontrollen och med dess hjälp erhålls också sådana uppgifter om tjänsternas betydelse som kan läggas till grund för det politiska beslutsfattandet.

Statsrådet har i ett principbeslut om utvecklandet av central- och regionförvaltningen givet den 17 juni 1993 fastställt de centrala målen för utvecklandet av regionalförvaltningen. Inrikesministeriet tillsatte den 1 september 1993 ett länsförvaltningsprojekt med anledning av principbeslutet. Projektet föreslog bl.a. att uppgiften att utvärdera och främja genomförandet av basservicen fogas till länsstyrelselagen eller länsstyrelseförordningen.

Också verkställighetsprojektet för länsreformen föreslog i sin slutrapport (IM 3/1998) att till länsstyrelselagen fogas en bestämmelse, enligt vilken länsstyrelsen har till uppgift att göra regionala utvärderingar av basservicen inom sitt verksamhetsområde.

Förslaget om utvärdering av basservicen har beretts som tjänsteuppdrag vid inrikesministeriet utgående från verkställighetsprojektets förslag. Utlåtande om verkställighetsprojektets förslag har begärts hos länsstyrelserna, justitieministeriet, finansministeriet, undervisningsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, trafikministeriet, handels- och industriministeriet, livsmedelsverket, anstalten för veterinärmedicin och livsmedel, konkurrensverket, konsumentverket, statens revisionsverk, skattestyrelsen, inrikesministeriets polis- och räddningsavdelning, Finlands Kommunförbund och de statsanställdas centralorganisationer.

Remissinstanserna har, med undantag av Finlands Kommunförbund, förordat förslaget. Finlands Kommunförbund anser det stå

i konflikt med aktuella lagreformer gällande kommunalförvaltningen.

Propositionen har behandlats av delegationen för kommunal ekonomi och kommunalförvaltning den 13 oktober 1998. Då beslöt man att, innan propositionen avläts till riksdagen, föra ytterligare diskussioner mellan inrikesministeriet och Finlands Kommunförbund om utvecklingen av den utvärdering av kommunernas basservice som länsstyrelserna utför och om behoven att ändra lagstiftningen. Diskussioner har förts våren 1999, och en representant för Kommunförbundet har också deltagit i de sista möten som hållits av den arbetsgrupp för utvärdering av basservicen som inrikesministeriet tillsatt den 23 juni 1998 och som avslutade sitt arbete den 9 april 1999. Propositionen har behandlats på nytt vid mötet av delegationen för kommunal ekonomi och kommunalförvaltning på 16 november 1999.

5.2 Förberedelser för undantagsförhållanden

Förslaget om förberedelser för undantagsförhållanden har beretts som tjänsteuppdrag vid inrikesministeriet. Utlåtanden om förslaget har begärts hos alla ministerier samt länsstyrelser och försvarsrådets sekretariat.

Remissinstanserna har med undantag för trafikministeriet förordat förslaget. På basis av utlåtandena har den föreslagna bestämmelsen ändrats så, att också trafikministeriet godkänt förslaget.

5.3 Utnämningsbehörighet

En arbetsgrupp som justitieministeriet tillsatt och som utrett vilka ändringsbehov den nya grundlagen medför har i sin promemoria (justitieministeriet, lagberedningsavdelningens publikation 1/1998) funnit att landshövdingstjänsten inte kan anses vara en tjänst som är sådan att det till följd av presidentens konstitutionella ställning eller de uppgifter som ankommer på presidenten eller landshövdingstjänstens oavhängighet eller av andra särskilda skäl är motiverat att bestämma att presidenten skall ha utnämningsbehörighet beträffande den.

Statsrådets kansli har i ett brev angående samordningen av framställningar gällande tjänsteutnämningsbehörighet som är daterat den 2 september 1999 emellertid föreslagit, på grundval av justitieministeriets betänkande och utlåtandena om det, att lagstiftningen skall revideras bl.a. så, att republikens president utnämner landshövdingarna också i fortsättningen.

Förslaget om utnämning av landshövdingen har beretts som tjänsteuppdrag vid inrikesministeriet.

6. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 mars 2000.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av 2 och 4 §§ länsstyrelselagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i länsstyrelselagen av den 10 januari 1997 (22/1997) 2 § 2 mom., samt
fogas till 4 § ett nytt 2 mom., som följer:

2 §

Länsstyrelsens uppgifter

Länsstyrelsen sköter, enligt vad som stadgas särskilt, uppgifter i anslutning till justitieförvaltningen, räddnings- och polisförvaltningen, utbildnings- och kulturförvaltningen samt idrotts- och ungdomsväsendet och jord- och skogsbruksförvaltningen, trafikförvaltningen, konsument-, konkurrens- och livsmedelsförvaltningen samt social- och hälsovårdsförvaltningen. Länsstyrelsen utvärderar basservicen inom sitt verksamhetsområde regionalt under ledning av vederbörande ministerier. Länsstyrelsen samordnar de förbe-

redelser för undantagsförhållanden som avses i beredskapslagen (1080/1991) genom att se till att det samarbete som detta förutsätter anordnas i länet.

4 §

Republikens president utnämner landshövdingen på framställning av statsrådet.

Denna lag träder i kraft den 2000.
Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 26 november 1999

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Region- och kommunminister *Martti Korhonen*

Lag

om ändring av 2 och 4 §§ länsstyrelselagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i länsstyrelselagen av den 10 januari 1997 (22/1997) 2 § 2 mom., samt
fogas till 4 § ett nytt 2 mom., som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Länsstyrelsens uppgifter

Länsstyrelsen sköter, enligt vad som stadgas särskilt, uppgifter i anslutning till justitieförvaltningen, räddnings- och polisförvaltningen, utbildnings- och kulturförvaltningen samt idrotts- och ungdomsväsendet och jord- och skogsbruksförvaltningen, trafikförvaltningen, konsument-, konkurrens- och livsmedelsförvaltningen samt social- och hälsovårdsförvaltningen.

Länsstyrelsen sköter, enligt vad som stadgas särskilt, uppgifter i anslutning till justitieförvaltningen, räddnings- och polisförvaltningen, utbildnings- och kulturförvaltningen samt idrotts- och ungdomsväsendet och jord- och skogsbruksförvaltningen, trafikförvaltningen, konsument-, konkurrens- och livsmedelsförvaltningen samt social- och hälsovårdsförvaltningen. *Länsstyrelsen utvärderar basservicen inom sitt verksamhetsområde regionalt under ledning av vederbörande ministerier. Länsstyrelsen samordnar de förberedelser för undantagsförhållanden som avses i beredskapslagen (1080/1991) genom att se till att det samarbete som detta förutsätter anordnas i länet.*

4 §

Republikens president unämner landshövdingen på framställning av statsrådet.

Denna lag träder i kraft den 2000. Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

